

verhaal 55

Op een terp in een klein dorpje tussen Leeuwarden en Dokkum, niet ver van de Waddenzee, staat een Middeleeuws kerkje. Een juweel van religieus erfgoed.

Het staat leeg; geen kerkbanken, geen

preekstoel, geen orgel.

Niets. Het enige dat je er hoort is de tik van de torenklok.

Je bent in Ginnum. In het Nederlands gespeld: Genum.



Hierboven de aanhef van de brief, die ik jaarlijks sinds 2008 stuur naar collega kunstenaars, christenen, om hen te attenderen op de mogelijkheid om in de voorjaars- en zomermaanden het kerkje in Ginnum te gebruiken als atelier voor hun werk. In 2020 zal het de twaalfde keer op rij zijn dat het Middeleeuwse kerkje op deze manier als inspiratiebron en werkplaats gebruikt wordt. Kunstenaars kunnen er zich voor korte of langere tijd voor intekenen. De plaatselijke commissie Ginnum van de Stichting Âlde Fryske Tsjerken, stelt ook dit jaar hun kerkje open als atelierkerk. Na vertrek op 31 oktober 2006 van Gerrit Terpstra die als beeldend kunstenaar een aantal jaren in het kerkje werkzaam was, heeft een groep Noordelijke kunstenaars het kerkje terug willen brengen, dichtbij de oorspronkelijke betekenis: Plaats van inspiratie vanuit Gods bedoeling met de schepping. De kerk als gebedsplaats, schuilplaats en werkplaats met leiding van de Heilige Geest. Jaar op jaar blijkt het kerkje op deze manier een hotspot voor beeldend kunstenaars te zijn. De eeuwenoude kerk draagt zichtbare en onzichtbare sporen van geestelijke toewijding, strijd en

overgave aan God. De gezongen gebeden van de Middeleeuwen en de gezongen psalmen van kerkgangers, tot ver in de twintigste eeuw, klinken er als het ware als kleuren op het pallet en als bouwstenen voor de installaties die er werden gemaakt. De kunstenaars die er werkten, namen het werk dat er ontstond als persoonlijke schatten mee naar hun eigen werkplek in het land. Verbondenheid met het harde bestaan van monniken, priesters en boerenbevolking, eeuwen geleden toen er nog geen bedijking was, werkte voor hen inspirerend; de geestelijke en de artistieke ruimte raakten elkaar.

Ook ikzelf heb de kerk als inspirerend ervaren voor mijn werk. Tussen 2007 en 2011 schilderde ik naar aanleiding van de 150 psalmen. Bij 33 daarvan blijkt, dat de afbeeldingen verbonden zijn aan het interieur van de kerk.



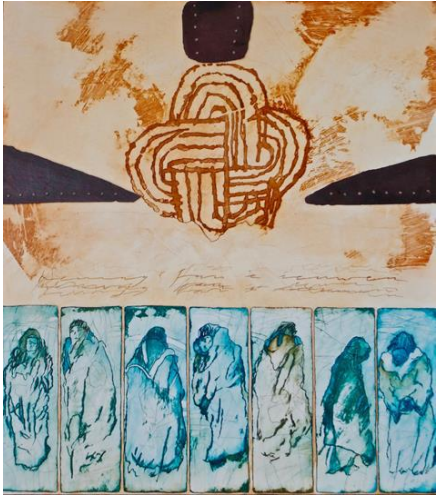
Psalm 141 Jûntiidsoffer.

Om hier te komen
moet je lopen op de akker van de dood
de koude steen
heeft zelfs de naam verzwegen
van een leven, dat ooit
kijken horen spreken proeven
voelen kon

in de stilte van de avond
tikt de kalme tik
van het uurwerk, dat niet zwijgen
kan de onrust weg
niet spreken nu
op dit moment past een gesloten mond
het is mijn hart dat roept
hier in de eenzaamheid
is uw genade mij genoeg
koning der eeuwen (1 Tim. 1:12-17) .

Ook in mijn meest recente werk (een serie van 56 schilderijen naar aanleiding van de namen van Jezus, onder de titel 'Ken mijn naam') is hier en daar een element van de kerk terug te vinden. Op de pijnplaats van mijn ziel dwaalde ik oneindig en onwetend rond had het een reden kunnen zijn dat hij zijn liefde van mij weggenomen had

Tijdens de zomermaanden van 2020 zal een groot deel van deze serie te zien zijn in de zomertentoonstelling van de Grote of Jacobijnerkerk in Leeuwarden. Ik zie de hier geschetste situatie van het kerkje van Ginnum als een waardevolle invulling van een leegstaande kerk. Het is van groot belang dat kerkenraden en/of beheercommissies (kerkrentmeesters) van kerken, die niet meer voor de eredienst worden gebruikt, zich realiseren dat er bij God, ook door middel van leegstand, andere mogelijkheden bestaan om zijn aanwezigheid in deze wereld te laten ervaren.



Met hartelijke groet, in de verwachting dat jullie met deze informatie iets kunnen binnen het project 'Uw verhaal van de kerk' (FD 13 november 2019).